

Честване на 50-годишнината от създаването на Научноизследователския институт по криминалистика и криминология при МВР

30 октомври 2018 г.

Изказване на Нина Казазян

Уважаеми гости, колеги, приятели!

Дълго време се колебаех дали да споделя с Вас мислите, които поражда отбелязването на този юбилей. Почти бях решила да се откажа, но надделя чувството за дълг. Дълг към онази част от историята на института, която по неясни причини остана незабелязана или по-точно – неотбелязана.

Става въпрос за криминологията, която години наред заемаше своето достойно място в Научноизследователския институт по криминалистика и криминология. През 47 от тези 50 години, които честваме днес, в Института са осъществени множество криминологични изследванията, свързани с отделни видове престъпления и антиобществени прояви, рецидивната престъпност, противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, регионалната престъпност, оперативно-издирвателната дейност, охраната на обществения ред и безопасността на движението.

Доказателство за това са и публикуваните на сайта на Института 51 научно-приложни изследвания – всички на криминологична тематика.

В никакъв случай не пренебрегвам криминологичните изследвания и експертизи. Напротив, те имат определящо значение за разкриването и разследването на престъпления.

Но зачеркването с лека ръка на криминологията – науката, която обяснява причините за престъпността, разгадава престъпника и престъпниците и анализира противоправното им поведение, описва жертвите, предлага превенция и контрол над престъпността, беше шокиращо и необяснимо.

Отпадането на криминологията от компетенциите на Института на практика доведе до унищожаване на последното в България изследователско звено в тази област. И ако в европейските държави и не само в тях, има такива звена с хиляди работещи изследователи, то у нас реално вече няма държавна структура, която да се занимава с криминологични изследвания, даващи отговор на въпроса защо има престъпления и прогноза какво ще се случва в бъдеще, какви ще са тенденциите.

Липсата на качествени и задълбочени криминологични изследвания възпрепятства взимането на управленски решения за държавната наказателна политика и превенцията на престъпността.

Не знам какви са били идеите на извършената тихомълком преди три години реформа. И до днес те остават тайна, но категорично твърдя, че не доведоха до ефективен резултат. Изгражданият с години научноизследователски потенциал в областта на криминологичната наука беше унищожен с лека ръка, без ясна визия за подходящото му използване в бъдеще.

От историята и опита знаем, че много лесно се руши съграденото, но много трудно се изгражда унищоженото. Въпреки това се надявам и ми се иска да вярвам, че научно-приложните изследвания с криминологична тематика ще бъдат възстановени, колкото и трудно да бъде тяхното възраждане от пепелта.

На всички колеги от Научноизследователския институт по криминалистика и криминология пожелавам преди всичко здраве, много енергия и оптимизъм, ползотворна работа и успехи във високоотговорното поприще – противодействието на престъпността.